

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XI. Recte eum de Filij & Spiritus sancti dignitate sensisse Patres nonnulli
testantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A *καθάρσεις* in Trinitate constitutos. Atque hac potissimum responsione asperam Origeniano nomini calumniam abstergere se posse Genebrardus existimavit.

Genib. Col. l. 1. cap. 6. Athanas. De decret. Nicen. Syn.

XI. His fortasse permotus Athanasius præclare de Trinitate Origenem scripsisse tradit, ejusque auctoritatem præ se fert: *ὡς ἢ τὴ ἀείλιος*, inquit, *συμείνας τὸν λόγον τῷ πατρὶ, ἔκ μὴ ἐστὶν ἐα; καὶ ἀπὸ ἀπόστασις, ἀλλὰ τῆς τῶ πατρὸς ἰδέας ἰσὺν ἢ τῶν ἱδίων, ὡς εἰρήνευσεν οἱ ἐκ τῆ συνόδου, Ἐξέστη πά- λιν ὑμᾶς ἀκούσας ἔπειθ τὴ φιλοσοφία ὡσεὶ ἵππος.* Verbum porro ab æterno esse cum Patre, nec essentia vel substantia differre, sed substantia paternæ propriam illam esse Filium, ut dixerunt qui interfuerunt Nicenæ Synodo, licet denuo nobis audire ex laborioso Origene. Tum duos ex eo subnectit locos, quibus æterna Filij à Patre processio, cum eoque aequalitas aperte demonstratur. Basilium quoque, & Nazianzenum Gregorium refert Socrates, cum ab Arianis Origenis auctori-

Socrat. libr. 4. cap. 26. Hier. Epist. 65. ad Pam- mach. & Ocean. c. 4. & Apol. adv. Rufin. lib. c. 4.

B tate & testimonij premerentur, perperam ab iis intellectum ostendisse. Didymum prætere-
rea Origenis de Trinitate sententiam ita propugnasse ait Hieronymus, ut male sonantibus verbis rectū tamen sensum inesse diceret: *Didymus, inquit, in ipsis ὡς ἀείλιος, quos tu interpre- tatus es, libris breves dicitur commentarios, quibus non negant ab Origene scripta, quæ scripta sunt; sed nos simplices homines non posse intelligere quæ dicuntur; & quo sensu in bonam partem accipi de- beant, persuadere conatur.* Accedit Anonymi scriptoris à Photio Cod. 117. commemorati testi-
ficatio. Is Origenis defensionem quinque libris complexus, *φισὶ μὲν δὲ ἂν τὸν ἑδῶν ἐ- στράλλαι ὡς τῆς ἑαίδος, ἀπὸ προσεχέμενον δι τῆ αἰρίος σαβελλιος, εἰς μέγα κενὸν ἠρηδὴν ἔτι. ἔτι πλεὺ τῶν προσεχέμενον ἑαίδου, ἐναργεστάτω ἢ πολλοῖς ἑσέπαις ἠναρῶν ἄνωγαν ἀγωνισέμενον, ὡς ἄρῃται ὡς πῶ ὡσεὶ κηκοῖσθαι, καὶ εἰς πύνας τὸν ἀναγελέμεται. Ἐξ ἢ δόξα καὶ τῶ ἀρῃται ἀρῃται ἡμετα ἐαλο κείται.* Nihil
C ipsum asserit circa Trinitatem errasse; sed cum Sabellij hæresim impugnavit, quæ tum in magnam erum-
pebat perniciem, & Personarum Trinitatem manifestam & multis modis differentem defenderet, extra
callem abiisse, & in contrariam partem fuisse abreptum, indeque visum Ariano morbo laborare. Quod
ait de Sabelliana hæresi, de Noëtiana intellige; post Origenem quippe suam Sabellius
sparsit hæresim: verum non tam novam invexit sectam, quam veterem à Noëto præcepto-
re suo traditam refinxit. Aequalis autem Origenis fuit Noëtus, qui veteris & ipse propaga-
tor hæreseos potius quam novæ auctor dicendus est. Aequalis etiam utriusque fuit Beryllus
Boftrenus Episcopus, erroris ejusdem defensione, & deinde repudiatione celebris, post-
quam ab Origene convictus, & ad saniolem doctrinam traductus est. Hos perstringit Ori-
genes, cum alibi frequenter, tum in libro quem in Epistolam ad Titum scripsit; quique lau-
D datur à Pamphilo in Apologia. Initia doctrinæ hujus jam inde ab Ignatij temporibus repetit
Baronius ad A. Chr. 260. N. 63. Quod ergo dixit Anonymus Sabellij hæresim impugna-
se Origenem, sic accipiendum est, hanc ab eo impugnatam hæresim quæ à vetustis Hære-
ticis orta, à Noëto & Beryllo suis propugnata temporibus, novum deinde à Sabellio no-
men ac formam accepit. Ac si quis ἀρῃται diceret Origenem, eam nempe tueri doctri-
nam, quæ multo post ab Ario amplificata, nomen ab eo adepta est.

XII. Multum quidem valet apud me, pro eo ac debet, Patrum illorum auctoritas, qui
doctrinam Origenis de Trinitate suffragijs suis comprobarunt. Sed mihi tamen pluris est
E ipsa veritas, quam & ex Origenianæ doctrinæ connexionem, & ex attente perspectis Ada-
mantij verbis, & ex Patrum aliorum complurium testificationibus, in partes sectam ab ipso
Trinitatem, & essentia ac divinitatis quibusdam veluti gradibus distinctam clamantium,
liquido mihi perspexisse videor. Adde Platonica Philosophiæ decreta, ad quæ fere sua ex-
pressit Origenes, quod jam supra monuimus, larvam quandam Trinitatis effingere, Per-
sonis constantem tribus, inæquali præditis dignitate, potestate, antiquitate, & sapientia.
Cyrillus libr. 3. contr. Julian. *πλάτων ἦν μὲν ἕψ τὸν δημιουργοῦ διαιρισμῶ τὸν ἀπαύται ἀποι, ὅτι καὶ
ὡσεὶ τῆ τῶ κόσμου ἡμῶν ἐστί. ὡσεὶ ἐστὶν ἡμῶν ἡμῶν ἀπὸ ἀπὸ τῶν ἱδίων, ἢ τῶ ἱδίων τῶ ἡμῶν. ὡσεὶ
ἐστὶν ἡμῶν ἡμῶν ἀπὸ ἀπὸ τῶν ἱδίων, ἢ τῶ ἱδίων τῶ ἡμῶν. ὡσεὶ ἐστὶν ἡμῶν ἡμῶν ἀπὸ ἀπὸ τῶν ἱδίων.* Plato unum quidem esse Opificem definiuit, rerum omnium causam, quem & propin-
quum mundo esse dixit, existisse vero Deum alterum ante hunc, nempe boni ideam. Excogitat præterea
F tertiam causam, ordine quidem & natura prioribus illis inferiorem, quam & animam univ. statum
rerum appellat. Quo ex fonte profuxere non Origenis errores solum adversus sanctissimam
Trinitatem, aliorumque quos recensuimus Patrum minus circumspectæ locutiones, sed
quidquid etiam fuit contra idem mysterium ab Hæreticis infantum.

XIII. Si non ex supra allatis & in utramque partem expositis testimonijs, quibus Filij
& Spiritus sancti dignitatem labefactare vel asserere vilis est Origenes, satis ipse elucet
sententia: at facile certe deprehenditur ex sequentibus, in quibus molitionem rerum in
Deum Patrem transferibit; Filium vero secundariam tantum creationi impedisse ope-
ram, & instrumenti vel ministri partes obiisse: *ἔτι τῶν τῶν, inquit Tom. 2. in Iohann. p. 56. καὶ
ἐστὶν ἀπὸ ἀπὸ τῶν ἱδίων τῶν ἱδίων, ἢ τῶ ἱδίων τῶ ἡμῶν, ἢ τῶ ἱδίων τῶ ἡμῶν, ἢ τῶ ἱδίων τῶ ἡμῶν.* Duplex est hujus loci labes, nam & Filium
Patre mino rem ac inferiorem esse decernit, & rerum creationem penitus ipsi abjudicat: